

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Biudžetinė įstaiga, Beržų g. 50, 36145 Panevėžys, tel. (8 45) 43 30 93. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 301845541. Biuro duomenys: el.p. vsb@panrs.lt

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ VEIKLA 2010–2012 METAIS

Panevėžys, 2013

PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Pirminė ambulatorinė asmens sveikatos priežiūra – tai nespecializuotų kvalifikuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, teikiamų pagal bendrosios praktikos gydytojo ir Bendrosios praktikos slaugytojo bei Bendruomenės slaugytojo ir Akušerio medicinos normų reikalavimus ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (t.y. įstaigoje, neteikiančioje stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų), pacientų namuose ir globos įstaigose, kompleksas.

Ambulatorinis apsilankymas – tai paciento bendravimas su gydytoju ar su specialistu, turinčiu universitetinį medicinos išsilavinimą, tam tikru laiku ir tam tikroje vietoje (ambulatorinėje įstaigoje (ar jos padalinyje), paciento namuose, stacionarinės įstaigos priėmimo skyriuje, greitosios medicinos pagalbos iškvietimo metu.

Lovos funkcionavimo rodiklis – parodo, kiek dienų per metus stacionaro lova buvo užimta.

Gulėjimo stacionare laikas (lovadieniai) – tai kalendorinių dienų skaičius nuo paciento atvykimo į ligoninę iki jo išrašymo. Atvykimo ir išvykimo dienos skaičiuojamos kaip viena diena. Jei atvykimo ir išvykimo laikas sutampa, skaičiuojamas vienas lovadienis.

Greitoji medicinos pagalba (GMP) – tai pagalba teikiama nelaimingų atsitikimų metu nukentėjusiems, traumų ištiktiems, netikėtai sunkiai ūmine liga susirgusiems ligoniams, namuose, gatvėje, darbe ir bet kuriuo paros metu.

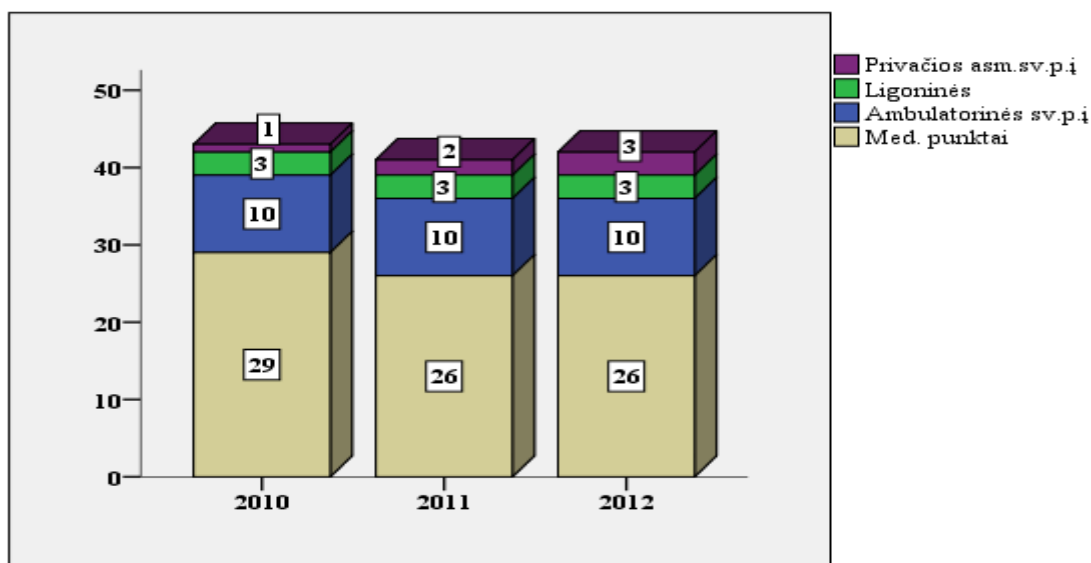
Gydytojas – asmuo, turintis universitetinį medicinos (gydytojo) išsilavinimą, įstatymo nustatyta tvarka galintis teikti sveikatos priežiūros paslaugas. Į gydytojų skaičių neįtraukiami odontologai. Jie traktuojami kaip atskira grupė.

Odontologas – asmuo, turintis universitetinį medicinos (odontologo) išsilavinimą, įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę verstis odontologo praktika ir dirbantis odontologijos srityje.

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS IŠTEKLIAI

Pastaraisiais metais sveikatos priežiūros išteklių kito neženkiai. 2012 m. pabaigoje Lietuvoje, įskaitant padalinius, veikė 142 valstybinės ir savivaldybių ligoninės bei 430 ambulatorinės sveikatos priežiūros įstaigų.

2012 metais Panevėžio rajone veikė 42 sveikatos priežiūros įstaigos (3 privačios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, 26 medicinos punktai, 10 ambulatorinių sveikatos priežiūros įstaigų, 3 palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės) (žr. 1 pav.).

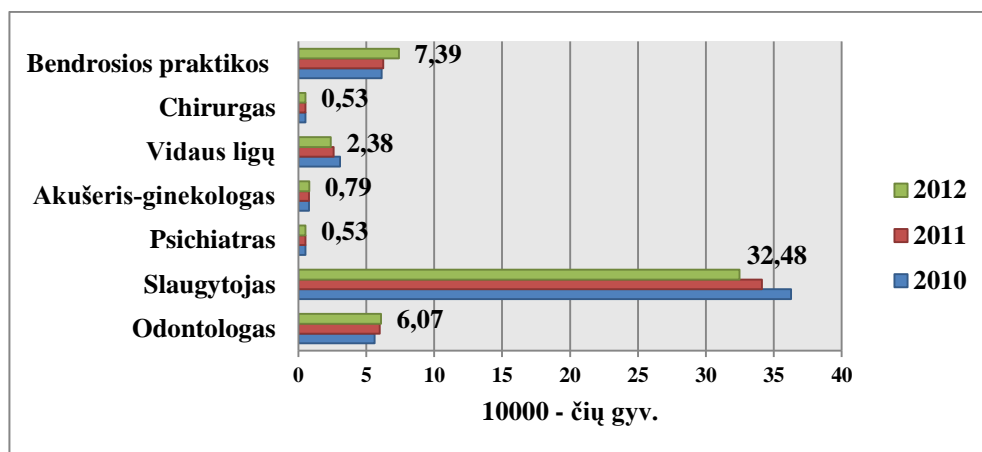

1 pav. Sveikatos priežiūros įstaigų skaičius Panevėžio rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2012 m. pabaigoje iš viso Lietuvos sveikatos sistemoje dirbo 13552 gydytojai (45,6/10000 gyventojų), 2765 odontologai (9,3/10000), 23693 slaugytojai (įskaitant akušerius) (79,7/10000) ir 31118 sveikatos priežiūros įstaigose dirbančių specialistų su aukštuoju arba aukštesniu medicininio išsilavinimu (ne gydytojai) (104,71/10000).

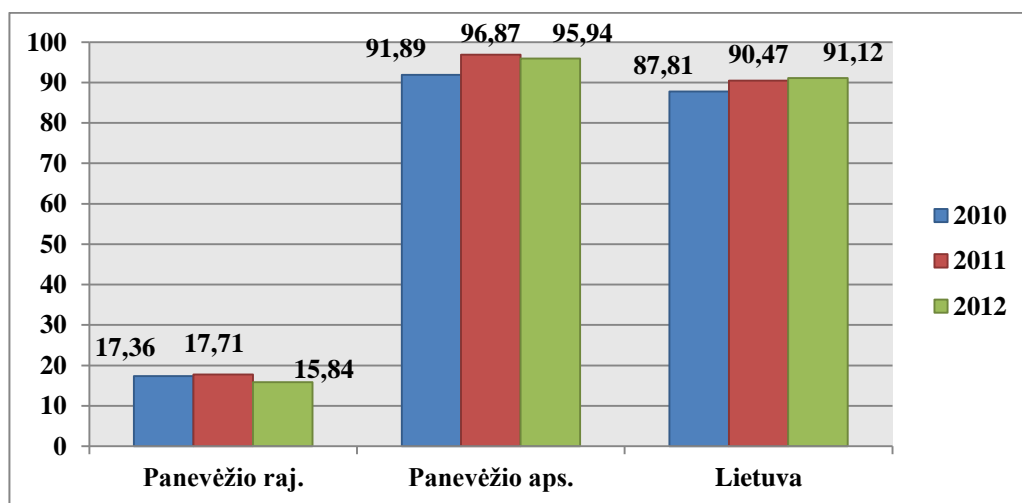
2012 metais Panevėžio rajone sveikatos priežiūros įstaigose dirbančių specialistų su aukštuoju arba aukštesniu medicininio išsilavinimu (ne gydytojai) teko 47,01/10000 gyv. Gydytojų buvo daugiau nei 2 kartus mažiau (14,26/10000 gyv.) nei slaugytojų (32,48/10000 gyv.). Mažiausiai Panevėžio rajone dirbo chirurgų (0,53/10000 gyv.), psichiatrų (0,53/10000 gyv.) bei akušerių – ginekologų (0,79/10000 gyv.). Per paskutinius tris metus ženkiai kito tik slaugytojų skaičius, jų sumažėjo 4/10000 gyv., (žr. 2 pav.).

2 pav. Gyventojų aprūpinimas medicinos personalu Panevėžio rajone (10000-čiai gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

2012 m. iš viso Lietuvoje funkcionavo 27079 stacionaro lovos (91,1/10000). Slaugos lovos 2012 m. sudarė 18 proc. visų stacionaro lovų (16,4/10000). Panevėžio rajone stacionaro lovų (be slaugos ir palaikymo gydymo) ir aktyvaus gydymo lovų nėra. 2010–2012 metais bendras lovų skaičius Panevėžio rajono, apskrities ir šalies sveikatos priežiūros įstaigose kito nežymiai. 2012 metais 10000-čių Panevėžio rajono gyventojų teko 15,84 lovos (žr. 5 pav.).

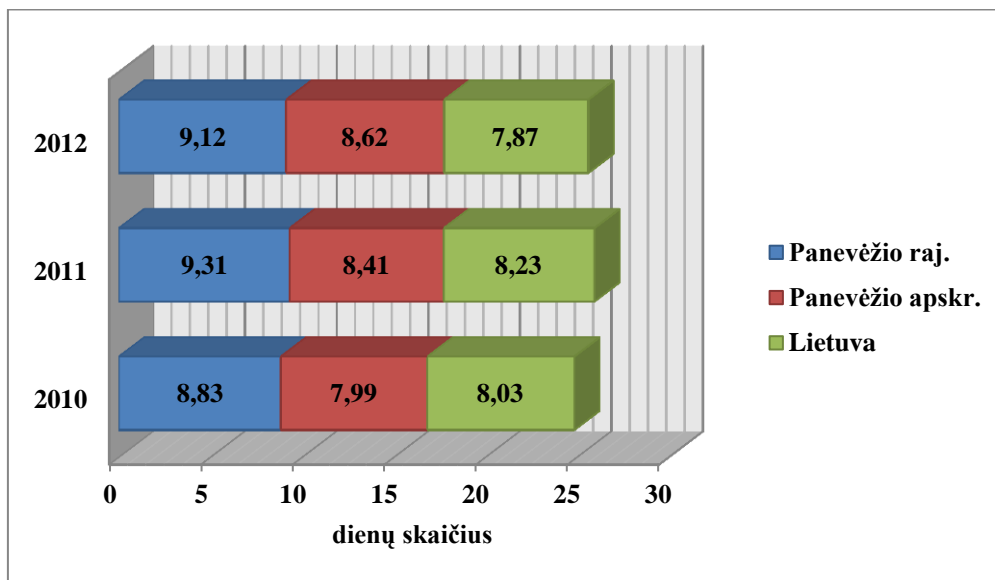

3 pav. Bendras lovų skaičius stacionaruose 2010–2012 m. (10000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

Panevėžio rajono gyventojams gydymo įstaigose teko šešis kartus mažiau lovų lyginant su apskrities ir šalies rodikliais. 2012 m. Panevėžio rajono gydymo įstaigose lova funkcionali buvo 306 dienas per metus (Lietuvos Respublikos vyriausybės 2003 m. kovo 18 d. nutarime Nr. 335 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų restruktūrizavimo strategijos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 28-1147) rekomenduojama siekti 330 dienų lovos funkcionavimo rodiklio). Vidutinė ligonio gulėjimo

stacionare trukmė priklauso nuo daugelio priežasčių: stacionarizavimo priežasties, ligos pobūdžio, ligonio iki stacionarinio bei stacionarinio ištyrimo operatyvumo, gydymo efektyvumo, ambulatorinės grandies pasirengimo tęsti gydymą ir kt. Remiantis Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, vidutinė gulėjimo trukmė 2012 m. žymiai nesikeitė – 9,12 dienos (žr. 6 pav.). Naujausi duomenys, kaip ir ankstesni, žymiai nesiskyrė nuo apskrities ir šalies rodiklių.

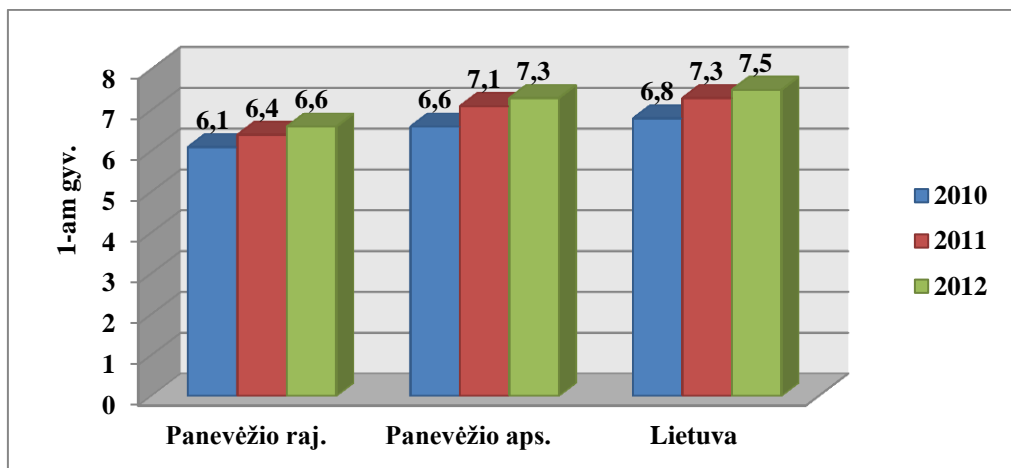
4 pav. Vidutinė gulėjimo trukmė (dienomis) 2010–2012 m. (dienų sk.)

Šaltinis: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ VEIKLA

Per 2012 m. padidėjo apsilankymų pas gydytojus skaičius. Vienas gyventojas pas gydytojus apsilankė vidutiniškai 7,98 karto.

Panevėžio rajone apsilankymų skaičius, tenkantis vienam gyventojui (6,6 apsilankymai) išliko mažesnis nei apskrities ir Lietuvos, tačiau bendras apsilankymų skaičius, didėjo praktiškai tiek pat, kiek ir palyginimui pasirinktose teritorijose t.y. apie 0,6 apsilankymo 1-am. gyv. (žr. 5 pav.).

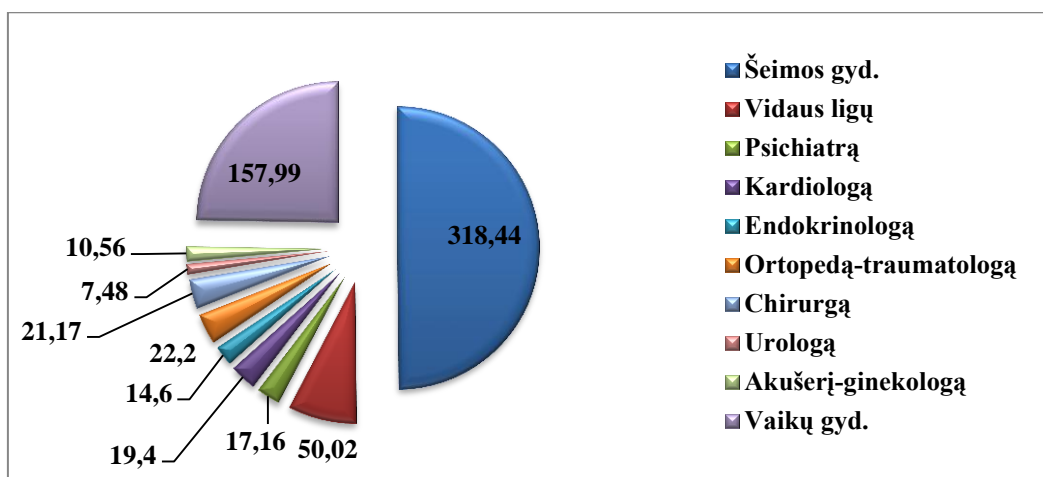

5 pav. Apsilankymų pas gydytojus skaičius (1–am gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

2012 metais Panevėžio rajone visų apsilankymų pas gydytojus 67 proc. sudarė apsilankymai pas pirmines sveikatos priežiūros paslaugas teikiančius gydytojus: suaugusiems teko 646, vaikams – 742 apsilankymų 100 gyventojų. 2012 metais Panevėžio rajono gyventojai dažniausiai lankėsi pas šeimos gydytoją (318/100 gyv.), vaikų gydytoją (157,99/100 gyv.), vidaus ligų gydytoją (50,02/100 gyv.), ortopedą–traumatologą (22,2/100 gyv.), bei chirurgą (21,17/100 gyv.) (žr. 6 pav.).

Bendrai Lietuvoje miestų savivaldybių gyventojai lankėsi dažniau (10,2 apsilankymai vienam gyventojui) negu rajonų savivaldybių gyventojai (6,2 apsilankymo vienam gyventojui). Pas gydytojus specialistus rajonų savivaldybių gyventojai lankėsi 2,6 karto rečiau negu miestų savivaldybių gyventojai.

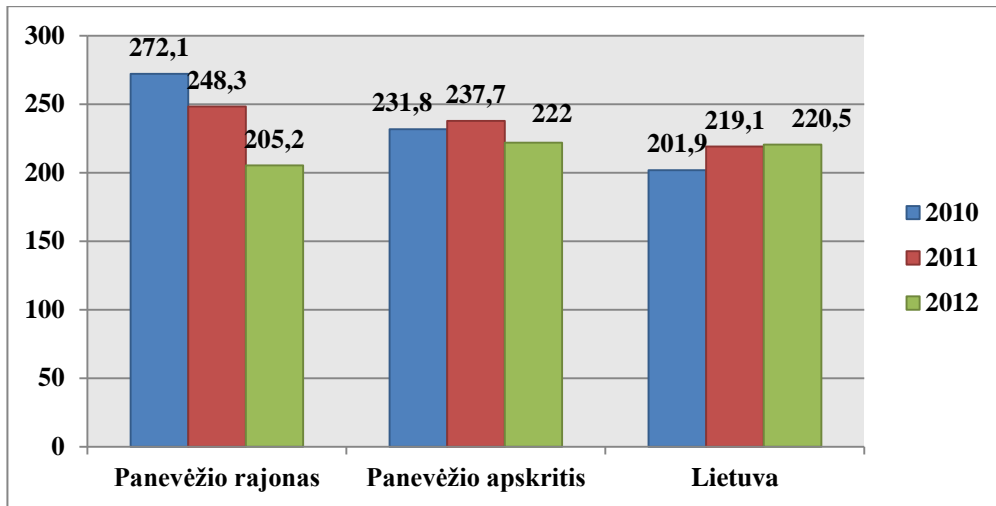

6 pav. Gyventojų apsilankymai pas specialistus 2012 metais (100-tui gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

GREITOJI MEDICINOS PAGALBA

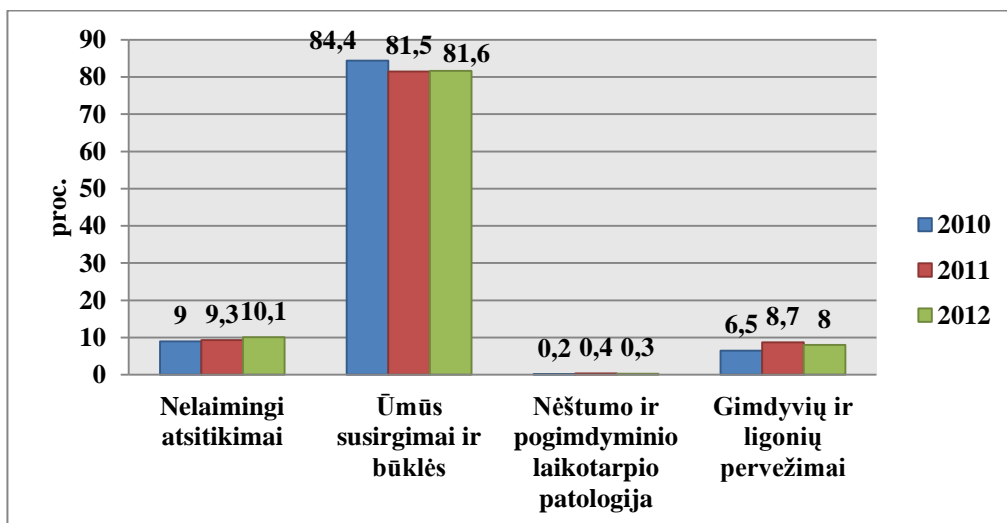
Higienos instituto sveikatos informacijos centro duomenimis Lietuvoje suteiktų greitosios medicinos pagalbos (GMP) paslaugų skaičius, palyginus su 2011 m., sumažėjo 0,7 proc. ir 2012 m. sudarė 220,5/1000 gyventojų. 2012 metais Panevėžio rajone greitosios medicinos pagalbos suteiktų paslaugų apimtys sumažėjo 17 proc. ir tapo mažesnės nei apskrities ir šalies (žr. 7 pav.).

7 pav. Greitosios medicinos pagalbos suteiktų paslaugų skaičius (1 000-čiui gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

2012 metais Panevėžio rajone iš viso buvo suteiktos 7878 (1749 GMP paslaugomis mažiau nei 2011 m. (9627)) GMP paslaugos, iš kurių 81,6 proc. sudarė dėl ūmių susirgimų ir būklių, ir nemažai dėl nelaimingų atsitikimų (10,1 proc.) (žr. 8 pav.).

8 pav. GMP suteiktų paslaugų struktūra pagal priežastis Panevėžio rajone (proc.)

Šaltinis: Higienos instituto sveikatos informacijos centras

APIBENDRINIMAS

1. Nuo 2010 metų Panevėžio rajone sumažėjo trimis medicinos punktais ir padaugėjo dvejomis privačios asmens sveikatos priežiūros įstaigomis.
2. 2012 metais Panevėžio rajono savivaldybės medicinos personalo daugumą sudarė specialistai su aukštuoju ir aukštesniuoju išsilavinimu (ne gydytojai). Gydytojų buvo daugiau nei 2 kartus mažiau nei slaugytojų. Mažiausiai Panevėžio rajone dirbo chirurgų, psichiatrų, bei akušerių – ginekologų. Per paskutinius tris metus ženkliai kito tik slaugytojų skaičius - jų sumažėjo.
3. 2012 m. iš viso Lietuvoje slaugos lovos sudarė 18 proc. visų stacionaro lovų. Panevėžio rajone stacionaro lovų (be slaugos ir palaikymojo gydymo) ir aktyvaus gydymo lovų nėra. 2010–2012 metais bendras lovų skaičius Panevėžio rajono, apskrities ir šalies sveikatos priežiūros įstaigose kito nežymiai.
4. Panevėžio rajono gyventojams gydymo įstaigose teko šešis kartus mažiau lovų lyginant su apskrities ir šalies rodikliais. 2012 m. Panevėžio rajono gydymo įstaigose lova funkcionali buvo 306 dienas per metus. Remiantis Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, vidutinė gulėjimo trukmė 2012 m. žymiai nesikeitė – 9,12 dienos. Naujausi duomenys, kaip ir ankstesni, žymiai nesiskyrė nuo apskrities ir šalies rodiklių.
5. Per 2012 m. padidėjo apsilankymų pas gydytojus skaičius. Vienas gyventojas pas gydytojus apsilankė vidutiniškai 7,98 karto. Panevėžio rajone apsilankymų skaičius, tenkantis vienam gyventojui išliko mažesnis nei apskrities ir Lietuvos, tačiau bendras apsilankymų skaičius, didėjo praktiškai tiek pat, kiek ir palyginimui pasirinktose teritorijose.
6. 2012 metais Panevėžio rajone visų apsilankymų pas gydytojus 67 proc. sudarė apsilankymai pas pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančius gydytojus: Gyventojai dažniausiai lankėsi pas šeimos gydytoją, vaikų gydytoją, vidaus ligų gydytoją, ortopedą–traumatologą, bei chirurgą. Bendrai Lietuvoje miestų savivaldybių gyventojai lankėsi pas gydytojus dažniau negu rajonų savivaldybių gyventojai.
7. 2012 metais Panevėžio rajone greitosios medicinos pagalbos suteiktų paslaugų apimtys sumažėjo 17 proc. ir tapo mažesnės nei apskrities ir šalies. Daugiausia GMP paslaugų suteikta dėl ūmių susirgimų ir būklių.

Duomenis analizavo:

visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė

Ieva Mickevičiūtė